

వర్ణార్థికలు

శ్రీబాబుజీ రత్నగౌలలో
ఇన్ని భాగిలు

సమాధానం చేపే సమాధి

భక్తుడు: “సమాధి” అనే పదాన్ని కాస్త వివరిస్తారా?..

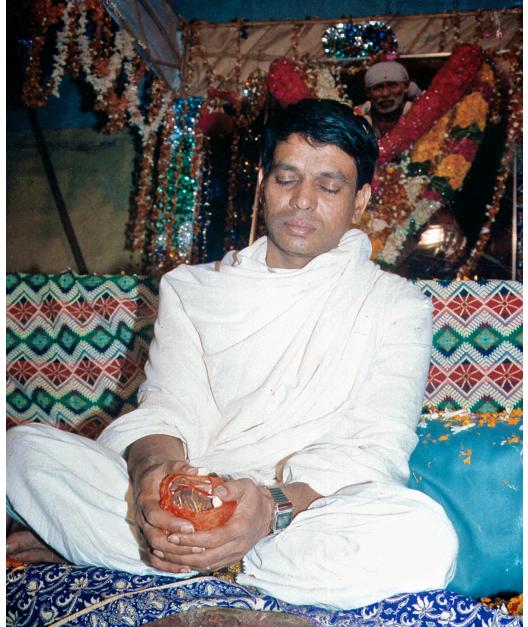
గురువుజీరు: ప్రేమానుభూతిని పొందడం, ఆ ఆనందం లేదా పరిపూర్ణత్వం -దానిని మీరెలా పిలిచినా సరే- ఆ స్థితికి అడ్డుపడే అసంకల్పితమైన భావనలు కానీ, ఆలోచనలు కానీ లేకుండా అందులో పూర్తిగా లీనమై పోవడం. ఆ స్థితే “సమాధి”.

భక్తుడు: మరి బాబా పార్థివదేవోన్ని ఉంచిన ప్రదేశాన్ని కూడా “సమాధి” అని ఎందుకంటారు?

గురువుజీరు: “సమాధి” అన్న పదానికి పలురకాల అర్థాలు వున్నాయి. మొదటి అర్థం- పార్థివ దేహాన్ని ఖననం చేసే ప్రదేశం. మరణించిన ఏ వ్యక్తిని ఖననం చేసిన ప్రదేశాన్నెనా “సమాధి” అనవచ్చు (అంటారు). కాబట్టి ఒక అర్థం సమాధి, గోరీ (*tomb*) అని. “సమాధి” అంటే సమాధానం పొందిన స్థితి. ఏ స్థితిలోనయితే మనలో అస్పష్టంగా వున్న సంపూర్ణత్వభావనను అనుభవపూర్వకంగా వాస్తవం చేసుకోవాలన్న మన అన్వేషణ ఫలించి, మన అవసరాలన్నీ తీరిపోతాయో అటువంటి స్థితి-ఇది “సమాధి”కున్న రెండవ అర్థం. మూడవ అర్థం ఏమిటంటే, మనల్ని ప్రకృతులాగే పరస్పర విరుద్ధమైన భావోద్యోగాలు కానీ, ఆలోచనలుగానీ లేకుండా మనలోని భావోద్యోగాలు ఒక పరిపూర్ణ సామరస్యాన్ని పొంది అలా తన్నయమయ్యే మనస్సు యొక్కస్థితి. ఆ ఆనందకరమైన స్థితిని కూడా “సమాధి” అంటారు.

“సమాధి”కి సరైన అర్థం ఏమిటంటే- ఏవిధమైన సంఘర్షణలు తిరిగి తల్తుడానికి తావులేకుండా అక్కడితో మన అవసరాలన్నీ సంపూర్ణంగా తీరిపోవడం- విషయం అంతటితో సమాప్తం అన్నమాట. ఇక్కుపై తీరవలసిన అవసరాలు కానీ కోరికలుగానీ ఉండవు. అందుచేత ఇక్కుపై ఎటువంటి వైరుధ్యాలు తిరిగి తల్తుడానికి కారణమైన బీజాలు కూడా ఉండవు. మామూలుగా భోతికంగా చూస్తే మరణమనేది (జీవితానికి సంబంధించిన) జీవితం యొక్క శారీరక అవసరాలను తీరుస్తుంది లేదా పరిషురిస్తుంది. కాబట్టి మరణించిన తరువాత ఖననం చేసిన ప్రదేశాన్ని “సమాధి” అంటారు. కానీ పారమార్థిక దృష్టితో చూస్తే మన యొక్క పారమార్థిక అవసరాలు అన్నీ సమాధానపడి సంపూర్ణత్వం పొందిన స్థితి ఏదైతే వుందో, ఏ స్థితిలోనైతే మనలోని అస్పష్టమైన పరిపూర్ణత్వం ఒక విస్పష్టమైన రూపాన్ని సంతరించుకొని పూర్ణత్వస్థితి మనకు అనుభవమవుతుందో - అదీ “సమాధి”. అందుకని సమాధి అనే పదాన్ని వివిధ రీతులలో ఉపయోగించవచ్చు.

బాబా “సమాధి”లో వున్నారు, ఆ చైతన్యస్థితిలో ఉన్నారు. మనము ప్రత్యక్షంగా చూచే బాబా సమాధిస్థానం ఆయన భోతికదేహాన్ని ఖననం చేసిన ప్రదేశం కాబట్టి అది ఆయన “సమాధి”. మనం అక్కడకి వెళ్లినప్పుడు మన అవసరాలు

సమాధానపడి మనం పొందే అనుభవం “సమాధి”. ఇలా బాబా సమాధికి “సమాధి”కి వున్న అన్ని అర్థాలు వర్తిస్తాయి. అందుకనే బాబా, “నా సమాధి సమాధానమిస్తుంబి!” అన్నారు. ఆయన పరిపూర్ణస్థితి భక్తుల వివిధ రకాల అవసరాలు తీరుస్తుంది. అది సమాధానమిచ్చే సమాధి.

గురువుర్నిలు: 1918కి ముందు కూడా బాబా తమ దేహానికి పరిమితమై లేరు, ఎందుకంటే బాబానే స్వయంగా, “నా ముర్ఖుడ్ (గురువు) నన్నేనాడో ఈ దేహం నుంచి విడుదల చేశారు. ఐవరైతే ఈ దేహస్నే సాయిబాబా అనుకుంటారో వారు సాయిబాబానసలు చూడనట్టే” అని చెప్పారు. తమ దేహం నుండి ఆయన అప్పటికే విడుదలయ్యారు కనుక నిజానికి ఆయన దేహం ఒక సమాధి - కొద్దిమందితో వ్యవహారించగల పరిమితమైన కదలాడే ఒక చిన్న సమాధి. ఆయన ప్రేమస్వరూపులు, భక్తుల పెరుగుతున్న అవసరాలు తీర్చాలనుకున్నవారు కనుక, భక్తులు ఆయనతో వ్యవహారించడానికి ఒక అలంబన కావాలి కనుక తరువాత ఆయన మారవలసివచ్చింది. అందుకని ఆయన తమ సమాధిని మార్చుకున్నారు. ఆ సమాధి (ఆయన భౌతిక శరీరం) నుంచి తమ దేహంయొక్క ఆకారం యొక్క పరిధిని పెంచి ప్రస్తుతంవున్న సమాధికి మారారు. అందుకనే ఆయన, “నా సమాధి మాట్లాడుతుంబి, నా సమాధి కదులుతుంబి, నా సమాధి సమాధానం చెబుతుంబి” అన్నారు, అంతకుముందు ఆయన భౌతికదేహం సమాధానమిస్తా వుండిన రీతిలోనే.

గురువుర్నిలు: మనం బాబా రూపాన్ని చూచి ఆయన ఒక సద్గురువు అని భావిస్తాము. కానీ ఏ లక్షణాలను అనుసరించి (అలా అనుకుంటాము)? ఆయన ఒక ప్రత్యేకమైన స్థితిలో ప్రకటమైనారు కనుక. ఆ స్థితి ఆయనకు సద్గురువు అనే స్థాయిని ఇస్తుంది. ప్రధానమైనది ఆయన రూపంకాదు, ఆయన స్థితి. అందుకనే బాబా పదేపదే “నేనీ దేహస్నీ కాదు. నేనీ రూపం మాత్రమేకాదు. ఈ శరీరం ఏదో ప్రకటమవడానికి ఒక సాధనం, ఒక సమాధి మాత్రమే” అంటుండేవారు. మనకు ఆ స్థితి ఒక స్పష్టమైన మాగ్దంద్వారా తెలియజేస్తే కానీ బోధపడదు కనుక ఆ స్థితి సాయిబాబా రూపంగా ప్రకటమైంది.

భక్తుడు: గురువుగారూ! ఈరోజు భగవాన్ రమణుల వర్ధంతి. ప్రస్తుతం ఈ రోజును ఎంతో ఆనందోత్సాహాలతో జరుపుకొంటున్నారు, మరి ఏబై సంవత్సరాలక్రితం ఆయన దేహాన్ని వదలిపెట్టినప్పుడు ఆయన సాన్నిధ్యాన్ని కోల్పేయిన భక్తుల పరిస్థితి ఇలా ఉండదుకదా! అందుచేత ఈరోజు ఎంత పవిత్రమైన రోజైనా అప్పుడున్న ఆయన భక్తులకు వారికి అత్యంత ప్రీతిపాత్రమైన ఆయన శరీరం లేకుండా పోయినప్పుడు ఎలా ఉండిపుంటుందని ఆలోచిస్తే ఖచ్చితంగా వేదనాభరితంగానే ఉంటుందికదా!

గురువుర్నిలు: ఆయన విదేహమైన రోజు భక్తులకు ఎంతో విషాదకరమైన రోజు. అందులో సందేహం లేదు. కానీ తరువాత, సాధారణంగా భారతదేశంలో మహాత్ములు సమాధిచెందిన రోజును సంతాపదినంగాకాక ఉత్సవంలా జరుపుకుంటారు. ఎందుకంటే మహాత్ములకు మరణం లేదని వారికి తెలుసు. అప్పటి భక్తులకు తమ సద్గురువు భౌతికదేహంతో ఉన్నప్పుడుగల వ్యక్తిగత సాన్నిహిత్యంవల్ల ఆయన దేహత్వాగం చేసిన రోజున వారు ఎంతో బాధతో విలపించారు. అది సహజం. అది వారికి అత్యంత విషాదకరమైన రోజు. మహాత్ముల భౌతిక శరీరంతో భక్తులకుగల వ్యక్తిగత సంబంధం వలన వారి భౌతిక శరీరం వెళ్ళపోయేటప్పుడు ఎంతో హృదయవిదారకంగా ఉంటుంది. దాని స్థానంలో కాలక్రమాన సాంప్రదాయం వస్తుంది. కనుమరుగైంది భౌతిక శరీరం మాత్రమేనని తెలుసుకొని వారు ఆ మహాత్మున్ని సాన్నిధ్యాన్ని వేరేవిధంగా ఇంకా ఇంకా అనుభవించగలుగుతారు.

నేను ముందు చెప్పినట్లు, ఒ మహాత్ముని మరణం -అది మరణం అని అనుకుంటే- కొంతమంది మహాత్ముల విషయంలో వారి మహిమ మరియు వారి అవతారకార్యం యొక్క విస్తృతికి నిదర్శనం. అందువల్ల వారు దేహత్యాగం చేసిన రోజును సంతాపదినంగాకాక ఉత్సవంలా జరుపుకుంటారు. ఒకవేళ మహాత్ముని మరణానికి సంతాపం పాటించవలసివస్తే అసలు ఆయన మహాత్ముడేకాదు, కారణం మహాత్ములకు మరణం అంటూ ఉండదు కనుక. అందుకే దానిని వర్ధంతి అంటారు. వర్ధ అంటే పెరిగేది, విస్తరించేది, వికసించేది - పెరగడం అన్నమాట. దేహత్యాగంతో భౌతికమైన పెరుగుదల ఆగిపోవచ్చు కానీ వారి ద్వారా ప్రకటమయ్యే మహాత్మ్యప్రభావం ఆగిపోదు (ఇంకా ఎక్కువపుతుంది). కాబట్టి వాస్తవానికి ఆయన మరణించలేదు.

భక్తుడు: గురువుగారూ! ఎవరైనా మరణించిన తరువాత ఎక్కడకి వెళతారు, ఏం జరుగుతుంది అని తెలుసుకోవడం సాధ్యపడుతుందా?

గూరువుగౌరు: అవును, తెలుసుకోవడం సాధ్యమే.

భక్తుడు: మరి ఎలా తెలుసుకోగలం?

గూరువుగౌరు: ఇప్పుడు ఇక్కడ ఉన్నదేదో తెలుసుకుంటే, నీ ఆత్మ గురించి ముందు తెలుసుకుంటే (అది కూడా తెలుసుకోవచ్చు). నీ ఆత్మ ఎక్కడ వుందో నీకు తెలుసా? ఉంటే ఎక్కడ వుంది? ఎలా ఉంది? ముందు దాని గురించి తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించు.

భక్తుడు: గురువుగారూ! బాబా “మీరు నన్ను ఆనందస్తరూపంగా ధ్యానించలేకపాశే నా రూపాస్ని ధ్యానించు” అన్నారు. మాలో రూపంతో అనుబంధం వున్న భక్తులు వారి గురువు మహాసమాధి చెందితే వారు అనాధలమైపోయామని భావిస్తారా లేక వారి గురువు రక్ఖణలో ఉన్నామని భావిస్తారా?

గూరువుగౌరు: నేను బాబా రూపంతో ఆనందానుభూతిని పొందినది ఆయన మహాసమాధి అనంతరమే.

భక్తుడు: కానీ మీరు బాబా సజీవరూపాస్ని చూచివుంటే మీ అనుభవం ఎలా ఉండివుండేది?

గూరువుగౌరు: అది ఇంకా గొప్పగా ఉండివుండేది. ఎందుకంటే బాబా భౌతికదేహం కానేకాదని తొలిసందర్శంలోనే ఒక్కసారి చూడగానే తెలుసుకోగలిగేవాడిని. నా దురదృష్టవశాత్తూ, బాబాను చూడటానికి ఆయన ఫోటో మాత్రమే వుంది కనుక కొంతకాలంపాటు నేనాయన రూపాస్ని అంటిపెట్టుకొని ఉండవలసివచ్చింది. కానీ ఏక్కడాన్నయినా బాబా మనకు అదే అనుభవం ఇవ్వలేకపోతే ఆయన ఎవరని? (ఎవరైనుండాలి?)

ఏదేమైనా ప్రస్తుతాన్ని గురించి ఆలోచిద్దాం (గురువుగారు నవ్వుతూ). ఒకవేళ మనము ఈ అన్ని రూపాలు అనిత్యాలు, ఏరూపమైనా కాస్త ముందువెనుకగా మాయమవుతుంది అని ఎరిగివుంటే దీనినుంచి (ఆ ఎరుకవల్ల) ఆ రూపం రూపాతీత స్థితికి ఒక సాధనం మాత్రమేనని మనం రూపం యొక్క విలువ అవగతం చేసుకోవాలి (చేసుకోగలం). అందుకే నేను, కిటికీ చట్టాస్ని (ఆకారాస్ని) చూడకండి, కిటికీనే చూడండని కిటికీ ఉదాహరణగా చెప్పాను.

భక్తుడు: కానీ మనకు తొలుత చట్టం మీద దృష్టి పెట్టాల్సిన అవసరం ఉంది కదా?

గూరువుగౌరు: మొదట అది చట్టంతోనే ప్రారంభమవుతుంది. కానీ అక్కడే ఆగిపోవద్దు. ఊరికే ఇంకా ఇంకా కిటికీగుండా చూడండి. కిటికీ మీద లగ్గుంచేస్తే అదే మిమ్మల్ని కిటికీ అవతలకు తీసుకొని వెళుతుంది.

భక్తుడు: కానీ ఒకవేళ చట్టంతో మేము ఆనందంగా వుంటే...?

గూరువుగౌరు: అయితే చట్టంతోనే సంతోషపడండి!

భక్తుడు: ఆధ్యాత్మికతలో సాధారణంగా సాకారానికంటే నిరాకారానికి ప్రాముఖ్యత ఉంటుంది ఎందుక?

గురువునీరు: కారణమేమీలేదు. రూపం కూడా అంతే విలువైనది, అంతే ముఖ్యమైనది. కాదని ఎవరన్నారు? ఇప్పటికే నేను బాబాని పూజిస్తాను. ఆయన రూపాన్ని చింతన చేస్తాను. నాకు సాకారంతో ఎటువంటి ఇబ్బందిలేదు. అలాగే నిరాకారంతో కూడా లేదు! (గురువుగారు నవ్యతున్నారు)

భక్తుడు: కానీ రూపాన్ని దాటి నిరాకారాన్ని చేరుకోవాలి అని మేమెష్టుడూ వింటుంటాం...

గురువునీరు: బాబా రూపం ఒక రూపమే కానీ ఆ రూపం ఇచ్చే ఆనందం ఎష్టుడూ రూపరహితం. ఆనందానికి నీవు ఏ రూపాన్ని ఇవ్వగలవు? ఒకే సమయంలో రెండూ వుంటాయి. నీవు బాబాకేసి చూచినపుడు నీకొచ్చే ఆనందానుభూతి రూపరహితం. బాబా కూడా అదే విషయాన్ని “నన్ను ఆనందస్తరూపంగా ధ్యానించు. నీకణ సాధ్యపడకవాణితే నా రూపాన్ని ధ్యానించు” అని చెప్పారు. కానీ నీవు రూపం మీద దృష్టి నిలుపగానే మళ్ళీ ఆనందాన్నే ధ్యానించడం మొదలవుతుంది. (గురువుగారు నవ్యతూ) అదే మరి బాబా అంటే.

“శ్రీస్తుంబితులు” గతసంచికల కౌరకు <http://saipatham.saibaba.com/>
శ్రీసాయబాబా సచ్చరిత్ర, ప్రబోధాలను సమగ్రంగా దర్శించడానికి www.saibaba.com ను సందర్శించండి.